ПОКРАЩЕННЯ МОНІТОРИНГУ МОЖЕ ДОПОМОГТИ ВИРІШИТИ ПРОБЛЕМУ АНТИМІКРОБНОГО ЗАБРУДНЕННЯ

Нульове забруднення

Нульове забруднення

У той час як використання антимікробних препаратів для сільськогосподарських тварин і аквакультури скоротилося за останні кілька років в Європі, постійна присутність залишків антимікробних препаратів у довкіллі створює ризики для екосистем і здоров'я людей. На цьому наголошує Європейське агентство з навколишнього середовища.

Розширений моніторинг антимікробних препаратів у європейських водах може допомогти краще зрозуміти ефективність дій щодо скорочення використання цих препаратів, йдеться в брифінгу Європейського агентства з навколишнього середовища «Ветеринарні протимікробні препарати у довкіллі Європи: перспектива єдиного здоров'я». Такий моніторинг також може допомогти виявити гарячі точки забруднення та краще оцінити потенційний вплив на людей, тварин і довкілля.

В оцінці розглядається використання антимікробних препаратів для тварин та їх вплив на довкілля. Ці ліки зазвичай використовуються для профілактики або лікування інфекцій у тваринництві та в аквакультурі. Вони також можуть допомогти у лікуванні захворювань у людей і домашніх тварин, однак їх використання може мати негативний вплив на довкілля та здоров'я людей.

ЄС визнав, що існує **необхідність скоротити непотрібне використання протимікробних препаратів** як для людей, так і для тварин. Скорочення використання для сільськогосподарських тварин та аквакультури на 50% до 2030 року, виходячи з рівня 2018 року, чітко включено як ціль у стратегію «Від ферми до виделки» та у план дій щодо нульового забруднення. Хороша новина полягає в тому, що використання антимікробних препаратів для тварин, що використовуються для виробництва продуктів харчування (сільськогосподарські тварини та аквакультура), **скоротилося приблизно на 28% у період з 2018 по 2022 рік**.

Багато протимікробних препаратів лише частково поглинаються худобою, а залишки потрапляють у довкілля, зокремау складі гною та осаду стічних вод, який розповсюджується на сільгоспугіддях як добриво. Аналогічно протимікробні препарати, що дають рибам, які вирощуються на фермах, можуть потрапляти у водні системи. При потраплянні в ґрунт або воду ці сполуки можуть становити небезпеку для екосистем, **змінюючи мікробні спільноти та впливаючи на їхні функції**.

Наявність залишків антимікробних препаратів та стійких до антимікробних препаратів бактерій і генів у довкіллі також може сприяти **виникненню та поширенню антимікробної резистентності.** За оцінками, інфекції, стійкі до антимікробних препаратів, спричиняють **понад 35 тис. смертей людей на рік** у країнах Європейської економічної зони. Інфекції, отримані в закладах охорони здоров'я, зараз становлять більшість усіх резистентних інфекцій, але необхідні додаткові дані, щоб дослідити внесок використання антимікробних препаратів для тварин

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©

у цю хворобу. Слід зазначати, що у країнах, які зменшили загальне споживання протимікробних препаратів, спостерігається зменшення кількості резистентних бактерій.

У всій Європі існує значний брак інформації та знань про наявність у довкіллі залишків антимікробних препаратів та стійких до протимікробних препаратів бактерій і генів. Заповнення цих прогалин необхідне для покращення оцінки ризиків антимікробних препаратів у застосуванні ветеринарних препаратів, посилення епіднагляду та раннього попередження, а також визначення найбільш ефективних рішень для управління ризиками.

Підхід «Єдине здоров'я»

У брифінгу наголошується на важливості усунення ризиків, що виникають на межі здоров'я людей, тварин і екосистем, за допомогою підходу «Єдине здоров'я», визнаючи, що жодна дисципліна чи сектор суспільства не може пом'якшити такі ризики ізольовано. Впровадження цього підходу є ключовим для того, щоб ЄС та його держави-члени були краще підготовлені до запобігання, прогнозування, виявлення та реагування на загрози здоров'ю, а також зменшення тиску людини на довкілля.

Зокрема, брифінг підтримує ширшу роботу агенцій ЄС з питань єдиного здоров'я, а також участь Європейського агентства з навколишнього середовища у **міжвідомчій робочій групі ЄС з питань охорони здоров'я**, до якої входять Європейський центр профілактики та контролю захворювань (ECDC), Європейське хімічне агентство (ECHA), Європейське агентство з безпеки харчових продуктів (EFSA) та Європейське агентство з лікарських засобів (EMA).

7 травня 2024 року п'ять агенцій ЄС також опублікували **спільні рамки дій** на підтримку реалізації порядку денного «Єдине здоров'я». Цільова група працюватиме над реалізацією плану протягом наступних трьох років (2024-2026), зосереджуючись на п'яти стратегічних цілях: стратегічна координація, координація досліджень, розбудова потенціалу, комунікація та залучення зацікавлених сторін, а також спільні міжвідомчі заходи. Це гарантуватиме, що наукові поради, що надаються агенціями, будуть більш інтегрованими, що доказова база «Єдине здоров'я» буде зміцнена, і що агентства зможуть єдиним голосом зробити свій внесок у порядок денний «Єдине здоров'я» в ЄС.

Детальніша інформація:

- Прес-реліз на сайті Європейського агентства з навколишнього середовища

"Зелена Трансформація України". Всі права захищено ©